

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társ szerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	---	--	--	--

Ünneprontás.

Baja, 1908. augusztus 24.

Senki sem veheti szemünkre, hogy lapunk fennállása óta ne törekedtünk volna mindenkor arra a békés, konciliáns, senkit sem sértő hangra, mely a sajtó létjogosultságának alapkélléke és sikeres munkásságának feltétele. De minden békés hangulat mellett is a sajtónak tartozó kötelessége egyúttal az igazságot is szolgálni. Sőt ha megtörténik, hogy a béke és igazság nem vált testvéri csókot, ahogy a zsoldáros mondja, hanem nagyon is éles ellentétbe talál jönni, ami bizony az életben számtalanszor megeshetik, akkor a sajtó köteles a béke rovására is védeni az igazságot.

Lelkiismeretünk ez alkalommal minket is erre kötelez. Bár a béke emberei vagyunk, az igazság érdekében lehetetlen szóvá nem tennünk a m. kir. IV-ik honvéd-huszárezred parancsnokának azon ünneprontó, kegyeletlen, a magyar nép vallásos és hazafias érületét egyaránt mélyen sértő eljárását, *hogy a honvédllovak vizitációját szent István király ünnepére tűzte ki!* A sajtónak joga és kötelessége ezen esethez a maga megjegyzéseit fűzni, s e jog gyakorlásától, e kötelesség teljesítésétől nem tarthatják vissza a sajtót, a nyilvánosság őreit, semmiféle melléktekintetek, melyek az adott esetben a város polgári és egyházi hatóságait esetleg arra indítják, hogy a katonai hatóság hazafiatlan és tapintatlan eljárása ellen megtorló és jogorvosló lépéseket ne tegyenek. Mert a békének is vannak határai, s bármennyire becsüljük is a polgárság és a katonaság közötti jó viszonyt, azt már nem tűrhetjük szó

nélkül, hogy a katonaság az ország törvényeivel ellentétbe helyezkedjék, hogy az országos kegyeletnek egyenes arculcsapásával az egész vidéknek ünnepeét megrontsa.

Az 1891. évi XIII. t. c. szabályozza a vásár- és ünnepnap munkaszünetet és világosan kimondja, hogy szent István király ünnepe országos ünnep, melyet teljes munkaszünettel kell megünnepelni. A *ló-vizitációt* ugyan nem említi az idézett törvény külön és névleg ama munkák között, melyek e napokon tiltva vannak; de aki nem a holt betűt, hanem a törvény szellemét és a törvényhozó szándékát tekinti, az egy pillanatig sem lehet kétségben, hogy a ló-vizitáció is elvonja az embert a családi tűzhelytől, megrontja pihenését, akadályozza vallásos kötelemeinek teljesítésében, szóval ellenkezik a munkaszünetről szóló országos törvénnyel.

És a katonai hatóság ne tudta volna?

Bajos elhinni. Egyrészt a helyes emberi érzés maga is azt sugallja, hogy aki valamely országnak kenyerét eszi, az tartsa is meg annak törvényeit. Másrészt a tapintat parancsolja, hogy polgártársainak vallásos és hazafias meggyőződését tiszteletben tartsuk. Meg aztán, a törvény nem tudása tudvalevőleg nem ment föl annak megtartása és áthágásának következménye alól.

De a mi a legföltűnőbb és legkellemetlenebb a dologban, az, hogy itt már tévedésről sem lehet szó. Baján a mi újságunk figyelmeztette idejekorán a katonai hatóságot, Szabadkán pedig, mint értesülünk, a polgári hatóság egyenesen megtagadta közreműködését és erről a katonai parancsnokságot értesítette. Minthogy pedig a szabadkai ezredparancsnok, mind pedig a bajai

térparancsnok tudunkkal eddig a legjobb viszonyt tartották fenn a polgári hatóságokkal, egyébként is magyar emberek, nem tételezhető fel, hogy ők volnának okai ez esetnek. Bizonyosan az eredete valamelyik k. u. k. tábornok intézkedéseig fog visszanyulni. Oda fogunk törekedni, hogy az ősszel összeülő parlament foglalkozzék ennek az intézkedésnek tapintatlan szerzőjével.

Teremtsünk háziipart.

Baja 1908. augusztus 24.

Vidéki és fővárosi lapok hosszabb-rövidebb cikkekben számolnak be az ideai termés rosszúságáról, sikertelenségéről. Minden lap, más és más következtetést von le ebből az országos csapásból. Egyben azonban minden lap, minden cikkíró megegyezik. Abban nevezetesen, hogy ennek a silány termésnek rémes következménye lesz. A munkásnép nem jutott ahhoz a keresethez, amely a legszükségesebb téli megélhetést is biztosíthatná. Ámbár Baja város nem speciális mezőgazdasági város, mégis, a mi munkás elemeinkre is nagy hatással lesz. Azok is kevesebb keresethez jutottak, mint amennyi az önfentartásukhoz szükséges és féltő, hogy a télen városunkban sok munkás család fog nyomorogni.

Nem akarjuk a nyomor rém képét erős, sötét színekkel ecsetelni, de szükséges, hogy rámutassunk a várható bajra.

Az ilyen nyomorúság beálltával erősebb mozgalom indul meg a városban. A jótékony célú intézmények emberei lépnek akcióba. Ezek igyekeznek humánus érzéssel a nyomorgó embereken segíteni. Juttat ilyenkor a jótékony célú egyesületek mindegyike egy-két, három, sőt sok szegény, nyomorgó embernek könyöradományt. Az ilyen alamizsna azonban nem képes eltüntetni a nyomort, legfeljebb csak enyhítheti időre-órára. Ezzel nincsen a bajon segítve egy részt és a nép egy részét, amely az alamizsnából véletlenül vagy protekcióból többhöz jut, a munkától elszoktatja.

Ez nem lehet célja a társadalomnak.

Nagyszerű gyakorlati találmány!

Nincs többé tejmegkocsmásodás és kifutás!

Minden bajokat, egy csapással megszünteti a törvényesen védett „**En vigyázok**” tejtvédő. Megakadályozza teljesen a tejnek kifutását, odaégését vagy leülepedését. Az „**En vigyázok**” tejtvédő minden meglévő edényhez alkalmas, egyszerű kezelésű, amennyiben azt csak a felforrallandó tejbe állítják, segít takarékoskodni a háziasszonynak, úgy, hogy a csekély beszerzési költség már néhány nap után kifizetődik. Az „**En vigyázok**” tejtvédővel főzött tej nemcsak egészségesebb, hanem táplálóbb is és feleslegessé válik az időtrabló felvigyázás. A tejnek tüzeállítás után a háziasszony nyugodtan végezheti egyéb munkáját és csak akkor kell visszatérni a tejhez, ha az számítása szerint már felforrallott. Az „**En vigyázok**” azonnal megmutatja, hogy eközben bekövetkezett-e?

A tej felforrallásához használandó edény mindig valamivel alacsonyabb legyen, mint a tejtvédő.
13 cm. magas, zománczott, 1 drb. ára . . . K. 1'50 **ÁRAK:** 15 cm. magas, zománczott, 1 drb. ára . . . K 1'70

„**En vigyázok**” kapható: **DRESCHER GYULA kereskedésében, Baján.**

Téli keresetforrást kell a nép részére nyitni. Olyan keresetforrást, amely tisztas munkával állandó kenyérkeresethez juttatja a népet. A város vezető köreinek, a jótékony célú intézmények vezetőinek ne az legyen a vezéreszméjük, hogy minél több társadalmi adót rójanak ki a lakosságra hogy ezáltal minél több alamizsnát osztogathassanak, hanem oda kell törekedni, hogy megalakuljon a bajai háziipar szövetkezet.

A földmivelésügyi miniszternek van meggyénkben egy kiküldöttje, aki mindenütt megalakítja ezeket a szövetkezeteket. A megyének több városában és községében már szépen virágzik is ilyen intézmény és a szövetkezet minden tagja — csupa szegény ember — szépen keres.

Amint a fentebbiekből láthatjuk, egy ilyen háziipar-szövetkezet hathatósabban és gyökeresebben segít a munkanélküliségen és nyomoron, mint tiz humánus, jótékony célú alamizsnát osztogató egyesület.

A bajai társadalom vezetőitől, azok agilitásától és ügyességétől függ, hogy mikor alakul meg Baján a háziipari szövetkezet.

Azt ne mondja senki, hogy nem alakítható meg. Igaz, hogy egy ízben a kosárfonással kísérleteztek már Baján, csak hogy akkor más volt a viszony. A tanfolyamon megtanították az embereket a kosárfonásra, de a készítmény értékesítéséről senkisémm gondoskodott. Ma a szövetkezet minden hét szombatján átveszi a kész árút és külföldre szállítja.

A vármegyében fenálló szövetkezetek nem tudnak eleget készíteni, olyan nagy az áru kelete.

Amint megalakult a háziipari szövetkezet Zomborban és a megye számos más helyén, azonképpen meg lehet és meg kell azt csinálni Baján is.

A háziipar-szövetkezet főleg kosárfonással foglalkozik. Tagjai a munkások. Minden munkás vesz egy üzletrészt, amely üzletrész a munkáskeresetéből, illetve az üzletrész hasznából fizettetik ki.

A földmivelésügyi miniszter megbízottja eljön ide betanítja a szövetkezet tagjait a kosárfonás mesterségére. Amikor már jól tudnak dolgozni, akkor megindul a munka. Minden ember szombat estéknél beszállítja kész árúját a szövetkezet üzlethelyiségébe, ahol az üzletvezető az áru értékét készpénzzel kifizeti. Anyagra, fűzfaveszőre sincsen a munkásnak gondja, mert a szövetkezet vezetősége ellátja azzal.

A miniszter megbízottja, Zabik László Zomborban az első hívásra készséggel jön és megalakítja a szövetkezetet.

Telefon tudósítások.

Budapest, 1908. augusztus 24.

Stambul ég.

Konstantinápolyból jelentik, hogy Stambulban a Mehemed városrészben tűz ütött ki. A tűz több helyen keletkezett és eddig több száz ház lett a lángok martaléka.

Munkások és munkaadók harca.

A budapesti asztalos ipartestület szombaton elhatározta, hogy a munkaadók kizárják a munkából összes munkásait. Határozatot eddig még csak kevés iparos hajtott végre. A legtöbb asz-

talos műhelyben ma zavartalanul folyt a munka.

Fegyelmi egy főkapitány ellen.

Böszörmény város képviselőtestülete mai ülésén heves támadást intéztek a főkapitány ellen és több szabálytalanságot lobbantottak a szemére. A főkapitány ellen nyomban megindították a fegyelmet megelőző vizsgálatot.

Gyilkosság a fővárosban.

Tegnap este véres gyilkosság történt a fővárosban. Sas István a Medve utcában összeveszet Tatai Istvánnal. Rövid szóváltás után Sas kést rántott és Tatait kétszer szíven szúrta. El akart menekülni, de többen feltartóztatták és így rendőrkézre került a gyilkos.

Uj pátriárka választás.

A király — mint már jelentve volt — Zmejanovics Gábor verseci püspöknek karlócai püspökké történt megválasztását nem hagyta jóvá, azért mert a verseci szerb püspök nem tud magyarul. Az új választás — Zmejanovics kizárásával szeptember hó közepe táján lesz.

Háboru a Teleki-téren.

Budapestről telefonálják: Több feljelentés alapján Lauró Ferenc, Horváth József és Mokor József detektívek tegnap házkutatást tartottak Koller Izidor Teleki-téri zsibárus lakásán, ahol több gyanus eredetű tárgyat találtak. A detektívek magukkal akarták vinni a gyanus tárgyakat, mire Koller Izidor, Ilona és Elza nevű nővéreivel, továbbá atyjával Koller Árminnal utját állta a detektíveknek. Seprővel deszkadarabokkal rontottak rájuk, miközben torokszakadtával kiáltoztak:

— Innen az Isten sem visz ki semmit —

Később éktelen kiáltozással vették magukat a detektívekre és kitudszkolták azokat az udvarra. Torokon ragadták őket a két leány pedig deszkadarabokkal támadt rájuk. A nagy lármára mintegy háromszáz főnyi lengyel zsidókból és Teleki-téri csavargókból álló tömeg verődött össze körülöttük és kinyitott bicskákkal hadonáztak a detektívek körül, akik botjaikkal tartották távol maguktól a tömeget. Szorongatott helyzetükből az 1338. számú rendőr mentette meg a detektíveket, akinek láttára a tömeg meghátrált. A több sebből vérző detektívek közül a legtöbb sérülést Mokor József szenvedte. Koller Ármint és gyermekei ellen hatóság elleni erőszak címén megindult az eljárás.

NAPIHIREK.

Elviszik a legények elejét. Á hadügyminiszter elrendelte, hogy a most őszen bevonuló katonáknak csak október 6-án kell bevonulniuk. Az egyéves önkéntesek azonban már október 1-én tartoznak ezredeikhez bevonulni.

Államosítás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a zentai községi jellegű elemi népiskolák államosítását az 1909 évi szeptember hó 1-től kezdődő hatálylyal elrendelte.

Elszállított gyilkos. Olvasóinknak még élénk emlékezetében lehet az a szenzációt keltett eset, amikor Péter és Pál napján egyik Istvánmegyei koresma udvarán Király Mihály bajai ács-segéd egy átdorbézolt éjszaka után

minden különös ok nélkül leszúrt egy idegen munkásforma embert. Király Mihály eddig a bajai királyi járásbiróság fogházában volt vizsgálati fogságban. Tegnap átszállították a szabadkai ügyészség fogházába, ahol az esküdtszéki tárgyalás idejéig maradni is fog. Érdekessé, hogy a Király Mihály által leszúrt embernek a nevét, kilétét, hovatartozóságát és illetőségi helyét még mind a mai napig nem sikerült kipuhatolni. A nála talált munkáskönyvről kitűnt, hogy az nem illette meg jogosan.

Az adókiadó bizottság aug. 25-én kedden a következő adóteleteket fogja megállapítani.
Fűszer nagykereskedők: Drescher Gyula 857 k, Reiter Jakab 861-70 k, Wagenblatt Ferenc 670 k, Poillák Illés 690 k, Fleischmann Manó 1015 k, Grünhut Miksa 1200 k. Tauszig Jakab pamutkereskedő 120 k. Steiner Róza esernyőkereskedő 30 k, Markstein Náthán fehérneműkereskedő 16 k, Engelmann Adolf ruhakereskedő 30 k, Vászonkereskedők: Klein Vendel 28 k, Mayer Vilmos 64 k, Spitzer Jánosné 60 k. Kellner Ida piperekereskedő 20 k. Kreiniker Etel rövidárúkereskedő 42 k. Fischer Pálné vállfűző készítő 40 k. Divatárúsnők: Mojzes Mária 51 k, Boriszák Istvánné 52 k, Wiesel Árminné 90 k. Kovács Sándorné himzőnő 24 k. Kézműárúkereskedők: Schlieszer Mór 20 k, özv. Horváth Jánosné 35 k, Csábi Károly 174 k. Milkó Lipót rőfös és rövidárúkereskedő 22 kor. Rőföskereskedők: Spitzer Ignác 51 k, Eisenberg Károly 88 k. Marosi Jakab rövidárúkereskedő 184 k. Piperekereskedők: Klein Rezső 132 k, Fischer Béla 200 k. Divatárúkereskedők: Fischer Pál 264 k, Mittler Izidor 280 k, Sternfeld Vilmos 320 k, Diamant Lajos 430 k. Rőfös nagykereskedők: Reich Vidor és tsa 1046 k, Reich Vilmos és testvére 1400 k. Uramovics Mihály kosárkereskedő 17 k. ifj. Utry Pál rostás 56 k. Takácsok: Beck Ignác 24 k. Varga László 30 k. Ackerman Jánosné szövőiparos 44 k. Farkas József tamburás 22 k. Temetkezési vállalkozók: Kellner Mihály 60 k, özv. Fogt Alajosné 120 k, Eckert Antal és virágkereskedés 180 korona.

Kivándorlás. Olvasunk hosszú és szép cikket az Amerikából való vissza vándorlásról. A visszavándorlás azonban nem riasztja vissza a bácskaiakat a kivándorlástól. A közeli napokban 15 Baja környékbeli család vette kezébe a vándorbotot, hogy elhagyva szülőfaluját és más, idegen világban keressen magának új életmódot. Az utóbbi napokban külföldre vándorolt: Garáról 3, Vaskutról 2, Csávolyról 2, Dávodról 1, Hercegszántórol 2, Csátaljáról 2, Bácsbokodról 2 és Regőcéről 1 család.

Ki a legény a csárdában? Vigan mulatott négy legény a Mátyás- király téri Kleinféle Otthon vendéglőben. Az egyik szobában Jászlits Sándor és Novák Lajos huzatták a szebbnél szebb duhaj magyar nótákat. Megirigyelte a másik szobában iddogáló Szauder Kálmán és Katics István tőlük a szép nótákat és a cigányokat átsalták magukhoz. Erre a cigányok korábbi birtokosai visszakövetelték a muzsikát, de amazok nem engedték. A hosszú tárgyalásnak úgy vetettek véget, hogy a két cigánypárt egymásra rohant és agyba-főbe verték egymást. Mikor a háboruságnak vége volt, négy fejen jelentkező folytonosság hiány és a csatateret több összetört szék, üveg és pohár éktelenítette el. A harcoló feleket feljelentették a büntető bíróságnál.

Izléses **bútor** legjutányosabban **Szelényi Zsigánál** szerezhető be.

Az adókvető-bizottság 1908. augusztus hó 24-én, hétfőn a következő adótételeket állapította meg. *Szatócsok:* Ternák Márk 107 k, Gindl Ferenc 50 k, ifj. Gaál János 63 k, Hecht Ferencz 39 k, Lovretity Mihály 84 k, Pankhardt József 71 k, Bokálovits János 70 k, Weichand György 56 k, Blahm Jakabné 20 k, Tittjung Nándor 94 k, Ádám Mór 122 k, Weisz Samu 65 k, Hirschler Vilmos 131 k, Weitzenfeld Antal 126 k, Goldschmidt Lajos 20 k, Váradi József 12 k, Kertész Sándor 34 k, Katics Márton 16 k, Scherk Lipótné 20 k, Nievel Nándor 75 k, Hechtl József 91 k, Strál István 85 k, Fischhoff Samu 90 k, Wildman János 147 k, ifj. Cserba György 172 k, Krámer Mór 134 k, Rosenfeld Albert 186 k, Zwilinger Salamon 228 k, Stampfl Jenő 280 k, Deutsch Zsigáné 12 k, Schöffler Gyula, Rozman Hermanné 48—48 k, Szalai Andor 73 k, Morgerstein Ignác 50 k, Rosenbaum Jenő, Kopetti Nándor 60—60 k, Hadzsits Kuzmann 50 k, Denneberg Ignác 86 k, Sugár Soma 120 k, ifj. Wellisch Géza 159 k, Hónig Muki 158 k, Ölveczki József 16 korona.

Az ipartestületből. Új ipart nyertek Meizel Ferencz borbély, Csilitz Kálmán asztalos, Wüzl Ferencz mázoló, Hauszer Tamás kalapos, Schmidt János cipész, Gál Lajos fodrász és Staucher József fésűs. Iparukról lemondottak Jung Jakab asztalos, Katz Lajos asztalos, özv. Trapli Ferencné sütő és Számuel Jánosné sz. Gábler Terézia kalapos.

A baja—bátaszéki dunai vashid. A baja—bátaszéki vasut és a dunai vashid építése gyorsan halad előre. A vasuti töltés Bátaszéktől Bajáig csekély kivétellel teljesen kész, mindössze 3—400 méteren van még földmunka. A talpfák és sinek a vonal legnagyobb részén már le vannak rakva. Az ártérben elhelyezett négy vashid, melyek közül az egyik 30, a másik 4, a harmadik 90 és a negyedik 150 méter nyílású, ugyancsak készen van, mindössze a 150 méteres hidnak tíz darab 15 méter hosszú felső vasszerkezetét kell az ideiglenes faállványokról a készen álló vasbeton-pillérekre rátolni, a mi már folyamatban is van. Valószínű, hogy a vasut jövő májusban már forgalomban lesz. Ennek következtében a bátaszék—dombovári vonal elsőrangúvá tétele is folyamatban van már.

Rabló suhancok. Két kora érett csemete ellen tett ma feljelentést Szalay János bajai lakos. Szalaynak 10 éves leánykája tegnap este a Sugovica-parton sétált, amikor két 10—12 évesnek látszó fiú eléje ugrott és a leányka nyakán levő aranyláncot letépték és azzal elfutottak. A kora érett csemetét keresi a csendőrség.

Alkalom szüli a tolvajt. Szabó József borotái lakos bejött Bajára ügyes-bajos dolgait elvégezni. Dolga végezte után betért a Grünhut-féle korcsma udvarába. Amint az udvarra lépett, egy kocsit látott felügyelet nélkül. Ezt jó alkalomnak tartotta arra, hogy a kocsiról elemeljen két darab pokrócot. Azonban a pokrócot kereste a gazdája és a csendőrség segítségével Szabónál meg is találta. A csendőrség feljelentette Szabót a büntető-bíróságnál, akinek egyedüli védekezése az, hogy alkalom szüli a tolvajt.

Falusi csendélet. Bácsbokodon tegnap este korcsmából hazafelé tartott Mihálovics József több barátjával. Mihálovics és társai lányokat kísérték haza, amint az fiatal legénytől illik. A lányok között volt Muity Gusztáv szíve választottja is. Muity a feletti bánatában, hogy kedvesét más is kíséri haza, megleste Mihálovicsot és több pajtásának segítségével alaposan helyben hagyta. Később pedig Mihálovics többet magával felkereste Muityt és

úgy elverte, hogy Muity életveszélyes sérüléseket szenvedett. Most a vetélytársak feljelentették egymást kölcsönösen a bajai bíróságnál súlyos testi sértésért. Amint az már a bokodi lovagiasság szabályai szerinti szokás.

Halálos szúrás. Óbecséről írják: Tréfából eredő civakodásnak szomorú vége lett vasárnap este. A korcsmában együtt iddógáltak többen, köztük Németh András feles és Károlyi Mátyás sívók. Mind a kettő meglett ember már és mégis semmiségért bicskát rántottak egymásra. Kezdetben különböző tréfával ugratták egymást, de a hogy fogyot a bor, aszerint lett a tréfa is erősebb, durvább, úgy hogy végre haragosan távozott Károlyi. Az ajtóból kihívóan fenyegette meg Némethet, a ki bicskát nyitva utána is ment és üldözőbe vette Károlyit. Utol is érte a Halász utcán, de már ekkor Károlyi is bicskával várta és Némethet előbb kezén sértette meg, majd pedig a karján vágta át az eret. A súlyosan sérült Némethet haza vitték és még azon éjjel kiszált a bíróság, hogy kihallgassa. Németh sebeibe kedden éjjel bele is halt.

Bácskaiak győzelme a tűzoltóversenyeken. Az országos tűzoltó-kongresszus alkalmával Szatmárnémetiben megtartott tűzoltóversenyeken a bácskai tűzoltók közül csupán az óbecsei önkéntes tűzoltók vettek részt. Egy mozdonyfecskendő iskola felszerelését a szegediek után a leggyorsabban eszközölték s így a versenyben a második helyet nyerték el a résztvevő tíz csapat közül.

Zongorák és pianinók, csak elsőrangú gyártmányok, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók **Wagner** Antalnál Baján.

Határidő üzlet

Baja, 1908. augusztus 24.

Búza	októberre 11 K 27	áprilisra 11 K 62
Rozs	» 9 » 32	» — » —
Zab	» 8 » 21	» — » —
Kukorica	májusra 7 » 20	

Az árak 50 kg.-ként értendők.

Szegédszerkesztő:	Kiadóhivatal:
FODOR KÁROLY.	WAGNER ANTAL
	könyvkereskedésében.
Szerkesztőség telefon száma: 101.	Kiadóhivatal telefon száma: 36.

Intelligens család

1 vagy 2 gyermekét a jövő tanévre ellátásra elvállalja

özv. Kleinné, Valentin Szidi.

Hirdetmény.

Kertmunkásképző családi telepemet Arad város meghívására oda áthelyezvén, e miatt nagyon kedvező fizetési feltételek mellett eladom a szállásvárosi vasúti állomás mellett levő szép nagy házamat, a mely áll 4 nagyonnagy szobából, továbbá nagy konyha, éléstár és fedett, 30 méter hosszú, 2¹/₂ m. széles folyosóból és fürdőszobából. Az udvaron sodronykerítés, remek lugas, két nagy istálló, kocsiszín, pajta és ólak; továbbá a hozzátartozó 4 és fél hold kitűnő fajú szőlő, sok termő gyümölcsfával, filagoriával és két kúttal. A ház a baja—apatini vasút kiépültével kitűnő forgalmi vendéglővé alakítható át.

Eladom továbbá a lőkert és kisállomás közvelel közelében levő 12 hold szőlőmet, szép nagy eserepes présházzal, vincellér-lakás és egy kis uri-lakkal, istálloval, két kúttal, gazdag présházi felszereléssel. A szőlő fele (a Pacher-féle) régibb szisztémájú, de nagyon jókarban levő, a másik fele saját ültetésű, a legkiválóbb fajokból személyesen kiválogatott vesszőkkel négy éve telepítve és bekerítve.

Eladom végül a vrányosi dűlőben levő, szintén általam válogatott vesszőkkel telepített 13 hold, remek, négy éves szőlőtelepemet.

Az eladás lehetőleg terméssel történik, s azonnal átvehető.

Hegedűs József,

Baja, Szállásvárosi megálló mellett.

Egy distingvált családnál az 1908—909. tanévre egy zsidó vallású polgáriskolai leányka, teljes és gondos

ellátásra

felvétetik. Hol? a kiadóhivatalban megtudható.

Üzlet eladás.

Főtéren levő üzletemet eladom, kedvező feltételek mellett.

Ifj. Pock Józsefné.

Egy keveset használt nagyobb kivitelű

fűszer-üzlet-berendezés

azonnal eladó. Szt. László-utca 28.

KODAK

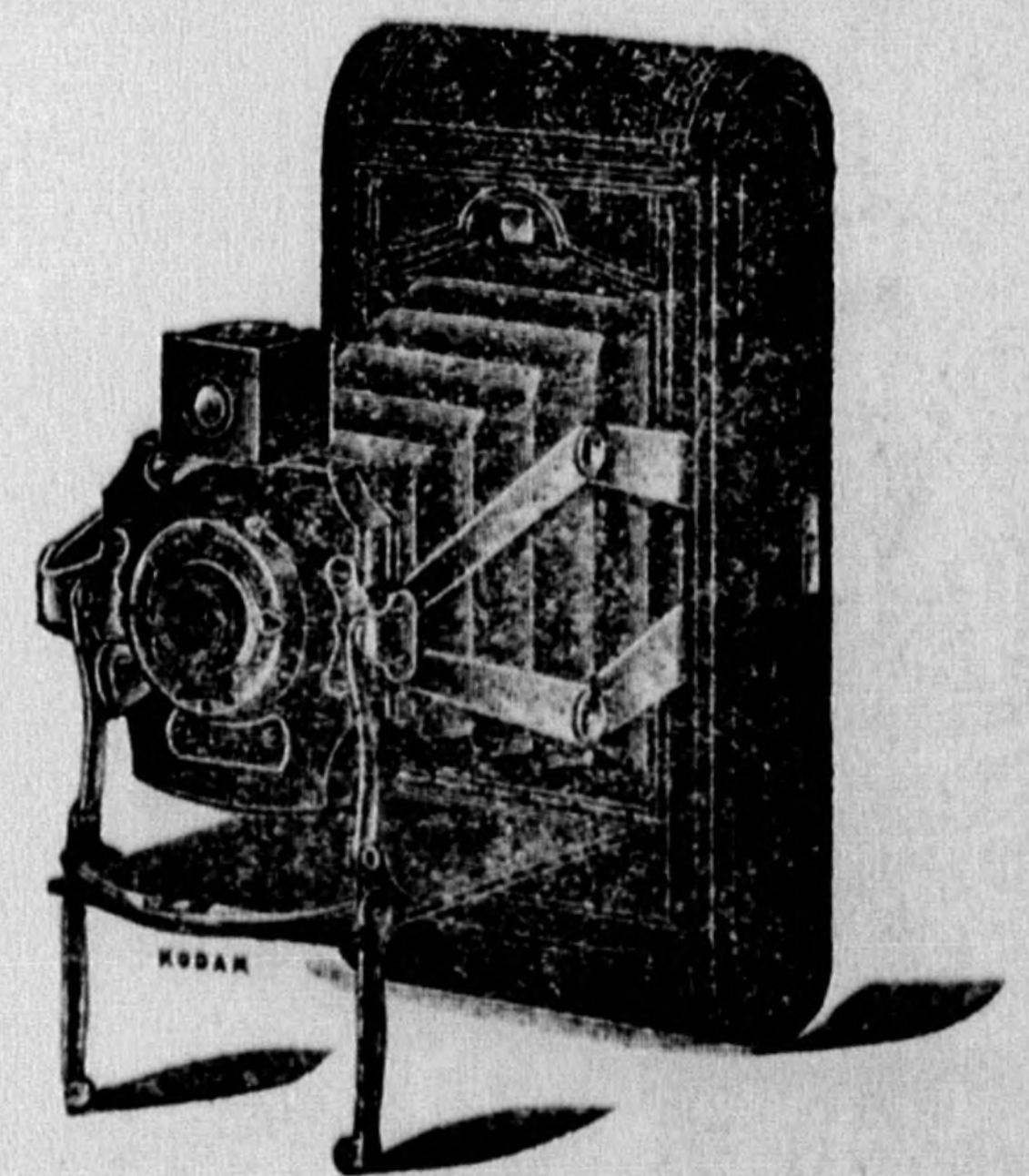
és egyéb

fényképező gépek
és felszerelések

nagy választékban kaphatók:

IFJ. WAGNER ANTAL

könyv-, zenemű- és papirkereskedésében Baján.

!! Gazdasszonyok figyelmébe !!

Ifj. Utry Pálnál

megrendelhető az ágy belméretének beküldése után a közismert jóminőségű fakeretű

**Acélsodrony-
ágybetét
8 koronáért.**

Ez olcsóbb a szalmazsáknál, tisztább, pormentes és szagtalan s így az egészségre előnyösebb.

Egy darab

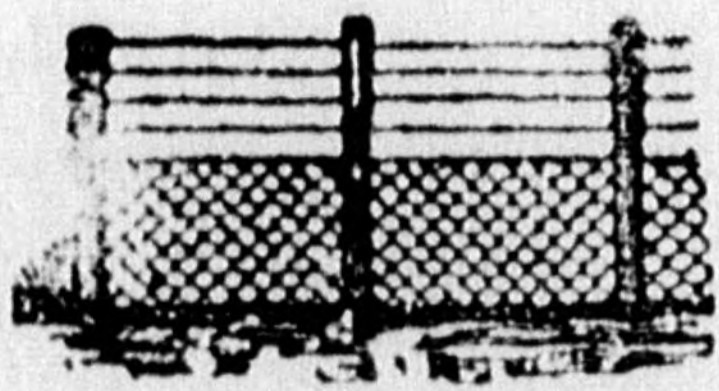
légy-pokol

70 fillér.

Tartós, minden más légyfogónál olcsóbb.

Készíték díszes és egyszerű

**sodronyháló
kerítések**

udvarok, kertek és szőlők bekerítésére.

Olcsó árak !

Feltűnő újdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —

A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.

Hirdetések

felvételnek — a kiadóhivatalban.

Biograph a Vásártéren.

Teljesen új műsort mutat be ma és a következő napokon.

**Rendkívül érdekes és szenzációs
≡ új mozgó képek. ≡**

Az első előadás kezdete **pont nyolc órakor**, a második előadás kezdete **pont negyed tíz órakor.**

Minden héten kétszer új műsor.

Tanügyi értesítés.

Azon leányok, kik a

bajai női keresk. tanfolyamon

részt venni óhajtanak, jelentkezzenek **Erdős Jakab** polgári iskolai igazgató úrnál, vagy **Rotschild Zsigmondné** tanítónőnél.

A tanfolyom tárgyai: kereskedelmi számtan és könyvvitel, gyorsírás, gépirás, magyar és német kereskedelmi levelezés, kereskedelmi és váltóismeret, irodai munkálatok, kereskedelmi földrajz és áruismeret, szépírás.

Kellő iskolai képzettséggel

biró ifjú

TANULÓUL

FELVÉTELEK:

ifj. Wagner Antal

KÖNYV-, ZENEMŰ-
és

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN.

**ŠZEGEDI KERESKEDELMi ÉŠ IPARBANK
BAJAI FIÓKINTÉZETE
BAJA
DRESCHER GYULA-FÉLE HÁZBAN.**

**Takarékbetétek 6,000.000
Saját tőkéi . 2,000.000**

Jutányos módozatok mellett nyujt:
Törlesztéses jelzálogkölcsönöket

4 1/2 %
záloglevelek alapján

10-től 50-ig évig terjedő időtartamra, továbbá jelzálogkölcsönöket, váltókölcsönöket, előleget értékpapírokra és árúkra. Vesz és elad értékpapírokat és idegen pénzeket. Bevált szelvényeket.

Elfogad takarékbetéteket
és ezek után a

legmagasabb kamatot fizeti.
Valamint eszközöl minden egyéb a bankszakmába vágó műveleteket.

Házak, ingatlanok

adás-vevését

és

bérbeadását

közvetíti:

Taubner Fülöp alkusz

gróf Zichy Bódog utca 6. sz.

Pénzbeszedő

illő javadalalmazással alkalmazást nyer a „Bajai Független Ujság“ kiadóhivatalában. Feltételek megtudhatók a kiadóhivatalban ifj. Wagner Antal könyvkereskedésében, vagy a szerkesztőségben Bende Imre-u. 2.

Éladó ház.

A Szent László- (Sóház) utcai volt **Teltsch Vilmos-féle ház** azonnal szabadkézből eladó. Bővebb értesítést ad dr. Guttman Zsigmond ügyvéd Zomborban.

**BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVIZ**

Kitűnő hatásu vese- és hólyagbajoknál.
Szénsavdus, kellemes, savanykás izü, vasmentesített,
rendkívül üdítő asztali viz.
Üdit, gyógyít! **Orvosilag ajánlva!**
Ivógyógmódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.
Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:
Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdön.